

Integracyjny, prorodzinny program wspierający akcję „Cała Polska czyta dzieciom”, zainicjowany przez Fundację ABC XXI – Program Zdrowia Emocjonalnego.

Uzasadnienie potrzeby realizacji programu.

We współczesnym świecie rośnie popyt na ludzi wykształconych. Coraz mniejsze jest i będzie zapotrzebowanie na proste prace, które nie wymagają edukacji i samodzielnego myślenia. Kluczem do wiedzy i sprawności umysłu jest czytanie. Ono rozwija język, język zaś stanowi podstawę dla myślenia, w tym także matematycznego. Czytanie otwiera dostęp do skarbnicy ludzkiej myśli i wiedzy. Tymczasem wielu ludzi choć umie czytać – nie czyta, ponieważ nawyk czytania i miłość do książek musi powstać w dzieciństwie.

Uczymy dzieci czytania, ale nie dbamy o to, by lubiły czytać. Nie rozbudzamy w nich zapалу do książek, nie dokładamy starań, by czytanie stało się przyjemnością i potrzebą. Wielu dzieciom doświadczenia z książką kojarzą się z przymusem, przykrością i nudą, dlatego porzucają czytanie na rzecz telewizji czy komputera. Nie stają się czytelnikami na resztę życia, tracą szansę na ciągłą edukację, na stały rozwój intelektualny i zawodowy.

Najskuteczniejszym sposobem wychowania czytelnika na całe życie jest głośne czytanie dziecku dla przyjemności. Codzienne głośne czytanie dziecku warto zacząć jak najwcześniej i nie zarzucać go nawet wtedy, gdy dziecko już samo dobrze czyta.

Nie potrzeba tytułów naukowych ani drogiego sprzętu, by czytać dzieciom. Książki można wypożyczać, wymieniać, kupować w antykwariatach czy na przecenach. Nie trzeba dobrej dykcji, by być nauczycielem czytania dla swego dziecka.

Zalety głośnego czytania:

- buduje mocną więź między dorosłym i dzieckiem,
- tworzy skojarzenie czytania z przyjemnością i poczuciem bezpieczeństwa,
- niezwykle stymuluje rozwój mózgu,
- przynosi ogromną wiedzę ogólną, rozbudowuje słownictwo,
- uczy myślenia, pomaga w zrozumieniu ludzi, świata i siebie,
- daje kontakt z bogactwem doświadczeń niemożliwych do zdobycia samemu,
- rozbudza zainteresowania, rozwija wyobraźnię,
- stymuluje rozwój emocjonalny, rozwija wrażliwość i empatię,
- uczy wartości moralnych, wpływa na zmianę negatywnych postaw na pozytywne,
- buduje samouznanie – dziecko czuje się ważne, kochane i coraz bardziej kompetentne,
- ułatwia samodzielne czytanie, daje podwaliny pod sukces w mówieniu i pisaniu,
- chroni przed uzależnieniem od telewizji i komputera,
- uczy nieagresywnych sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów,
- kształtuje nawyk czytania na całe życie,
- jest najlepszą inwestycją w pomyślną przyszłość dziecka.

Cele programu:

- rozwijanie języka, pamięci i wyobraźni,
- uczenie myślenia,
- budowanie i umacnianie więzi pomiędzy rodzicem a dzieckiem,
- budowanie i umacnianie więzi pomiędzy wychowankiem a nauczycielem,

- zapewnienie emocjonalnego rozwoju dziecka,
- pomaganie w wychowaniu,
- ułatwienie nauki w szkole,
- kształtowanie nawyku czytania i zdobywania wiedzy na całe życie,
- współpraca z rodzicami:
 - * udzielanie pomocy merytorycznej,
 - * udzielanie wsparcia emocjonalnego.

Obszar działań:

Adresatami programu są uczniowie klasy IV b Szkoły Podstawowej nr 4 w Koszalinie oraz ich rodzice.

Osoba koordynująca program:

Nauczyciel– wychowawca, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, na lekcjach których możliwe jest czytanie.

Główne zadania:

Akcja „Cała Polska czyta dzieciom” została zainicjowana przez Fundację ABC XXI - Program Zdrowia Emocjonalnego 01.06.2002 r., ma na celu uświadomienie dzieciom i ich rodzicom, jak wielkie znaczenie w rozwoju intelektualnym i emocjonalnym dziecka ma czytanie. Powinno się czytać swoim dzieciom przynajmniej przez 20 minut dziennie.

Celem opracowanego przeze mnie programu jest także pomoc i wsparcie rodziców w trzech pozornie trywialnych problemach:

- Co wybrać z księgarskiej półki?
- Jak czytać, żeby dziecku sprawiało to przyjemność?
- Co zrobić, aby samemu się nie zniechęcić do codziennego obowiązku?

Termin realizacji: Program długoterminowy – 3 lata obejmujące klasy IV, V, VI, czyli lata: 2013/14, 2014/15, 2015/16. Pierwsza ocena efektów po wdrożeniu programu w roku szkolnym 2013/2014.

Szczegółowy opis działań.

Odpowiadając na apel fundacji, aby nauczyciele włączyli się do akcji, zaproponowałam nauczycielom uczącym w naszej szkole podstawowej realizację integracyjnego, prorodzinnego programu wspierającego akcję. Zaproponowałam następujące działania:

- zaznajomienie rodziców uczniów z apelem fundacji,
- przeprowadzenie przez wychowawcę w ramach pedagogizacji rodziców pogadanki dotyczącej akcji,
- sporządzenie listy książek, czytanych na godzinie wychowawczej,
- przeprowadzenie lekcji wychowawczej zaznajamiającej uczniów z akcją,
- czytanie wybranej książki w czasie godziny wychowawczej co najmniej 10 minut,
- codzienne 5- minutowe czytanie (choć na jednej lekcji języka polskiego) uczniom ,
- sporządzenie listy książek do głośnego czytania dzieciom i wręczenie ich rodzicom,
- udostępnienie rodzicom kryteriów wyboru książek do głośnego czytania opracowane przez Fundację,

- przeprowadzenie anonimowej ankiety wśród uczniów dotyczącej akcji

Materiały dla rodziców

Kryteria wyboru książek do głośnego czytania dzieciom opracowane przez Fundację ABC XXI – Program Zdrowia Emocjonalnego

Kryteria, jakimi kieruje się Fundacja przy poleceniu książek do głośnego czytania dzieciom, służą z jednej strony podnoszeniu ogólnego poziomu wiedzy i kultury, z drugiej zaś ochronie i wspieraniu zdrowia emocjonalnego dziecka, czyli dobrego samopoczucia psychicznego i moralnego, umiejętności racjonalnego myślenia oraz zdolności nawiązywania dobrych i trwałych związków z ludźmi.

Kryteria wyboru – książki mają być:

- ciekawe dla dziecka,
- napisane lub tłumaczone poprawną i ładną polszczyzną,
- uczące racjonalnego myślenia,
- przynoszące wiedzę i/lub rozrywkę na wysokim poziomie,
- rozwijające dobry smak i poczucie humoru,
- niosące przesłanie szacunku wobec dziecka, ludzi, innych istot, zwierząt, przyrody, kraju, uznanych norm społecznych i prawa,
- niosące pozytywny przekaz moralny, promujące wzorce właściwych postaw i zachowań,
- rozwijające wrażliwość estetyczną,
- dostosowane do wieku i wrażliwości dziecka, niewzbudzające lęków,
- rozwijające postawę optymizmu i wiary w siebie oraz pozytywne nastawienie do świata,
- unikające stereotypów kulturowych, rasowych, narodowych etc., nawet jeśli podane są w niewinnej lub humorystycznej formie: że dzieci można bić, że przemoc jest akceptowanym sposobem rozwiązywania problemów, że wyśmiewanie innych świadczy o poczuciu humoru, że nieuczciwość jest dozwolona lub akceptowana, że cwaniactwo lub łamanie norm jest dowodem zaradności, że ludzie danej rasy/narodowości są źli, głupi, nieuczciwi,
- unikające stereotypów związanych z płcią, np. że dziewczęta nie potrafią myśleć racjonalnie, a ich głównym zadaniem jest podobać się i zaspokajać potrzeby innych, że chłopcy mają być twardzi i niewrażliwi,
- unikające przemocy nawet w zabawie.

Lista książek polecanych przez fundację do głośnego czytania dzieciom, wzbogacona o propozycje polonistki – E. Nater – Dochniak.

Wiek 1+

Aleksandra Woldańska – Płociska – Drugie urodziny prosiaczka,

Aleksandra i Daniel Mizielińscy – Mam oko na litery,

Ola Cieślak – Od 1 do 10,

Agata Królak – Różnimisie,

Agnieszka Żelewska - Stary niedźwiedź

Wiek 3- 6 lat

Wojciech Bonowicz – Bajki Misia Fisia,
Anna Chachulska – Jak szewczyk smoka pokonał,
Paulina Wilk – Przygody misia Kazimierza,
Łukasz Łęcki - Spacer

Wiek 6 – 8 lat

Marcin Brykczyński – Ni pies, ni wydra,
France Hodgson Burnett – Mała księżniczka,
Tove Jansson – seria o Muminkach,
Astrid Lingren – Dzieci z Bullerbyn,
Mira Lobbe – Babcia na jabłoni,
Anna Onichimowska – Najwyższa góra świata,
Stanisław Pagaczewski – Porwanie Baltazara Gąbki,
Anna Sójka – Czytam od A do Z,
Anne – Chat Westly – Sekret taty i ciężarówka,
Jan Whybrow – Księga straszliwej niegrzeczności,
Richrd i Florence Atwater – Pan Popper i jego pingwiny,
Michael Ende – Momo,
Wanda Markowska, Anna Milska – Baśnie z dalekich wysp i łądów,
Jose Mauro de Vasconcelos – Moje drzewko pomarańczowe,
Vaclav Ctvrttek – Podróże furmana Szejtrocza

Wiek 8 – 10 lat

Edmund de Amicis – Serce,
Frances Hodgson Burnett – Tajemniczy ogród,
J. Canfield, M. i P. Hansen, I. Dunlap – Balsam dla duszy dziecka,
Heather Emery – Mity greckie dla najmłodszych,
Eric Knight – Lassie, wróć!,
Astrid Lindgren – Bracia Lwie Serce; Ronja, córka zbójnika,
Kornel Makuszyński – Szatan z siódmej klasy,
Mark Twain – Przygody Tomka Sawyera
Wiktor Woroszyński – Cyryl, gdzie jesteś?
Wojciech Żukrowski – Porwanie w Tiutiurlistanie,
Maria Kruger – Ucho, dynia, 125,
Ludwik Jerzy Kern – Proszę słońca,
Aleksandra i Daniel Mizieliński – Mapy. Obrazkowa podróż po łądach, morzach i kulturach świata,
Paulina Wierzba – Oto Kot,
Anna Onichimowska – Tajemnica Malutkiej,
Michał Lipszyc – Wyprawa mordęgi, czyli skąd się biorą słowa,
Anne Chat. Vestly – 8+2 i ciężarówka,
Erach Kastner – 35 maja albo jak Konrad pojechał konno do mórz południowych,
Jerry Spinelli – Kraksa,
Rolad Dahl - Matyllda,

Ferdynand Antoni Ossendowski – Słoń Birara

Wiek 10 -12 lat

Clive Staples Lewis – Opowieści z Narnii,
Lucy M. Montgomery – Ania z Zielonego Wzgórza,
Aleksander Dumas – Trzej Muszkieterowie,
Arkady Fiedler – Orinoko,
Ferenc Molnar – Chłopcy z Placu Broni,
Małgorzata Musierowicz – Noelka i inne tomy Jeżycjady,
Jerzy Niemczuk – Opowieść pod strasznym tytułem,
Alfred Szklarski – seria o Tomku Wilmowskim,
Sempe, Gościnnie – seria o Mikołajku,
Jean Webster – Tajemniczy opiekun,
Joanne K. Rowling – Harry Potter i Komnata Tajemnic,
M. Ende – Niekończąca się historia,
R. R. Tolkien – Rudy Dżil i jego pies,
M. Twain – Książę i żebrak,
Ksenia Bagniewska – Listopad, grudzień i pół stycznia,
Danuta Olech – Dynastia Niziołków
Edmund Niziurski – Księga urwisów,
Irena Jurgielewiczowa – Inna,
Ewa Nowacka – Małgosia contra Małgosia,
J. Gaarder – Tajemnica świąt Bożego Narodzenia,
Rafał Kosik – Feli, Net i Nika oraz świat Zero 2. Alternauci,
Marcin Wicha – Klara. Słowo na „Szy”,
Joanna Rudniańska – XY,
Michel Piquemal – Bajki filozoficzne,
Ola Cieślak – Złe sny,
Witold Makowiecki - Diossos

Wiek 12 – 14 lat

J. Canfield, M. Hansen, K. Kirberger – Balsam dla duszy nastolatka,
Paulo Coelho – Alchemik,
Juliusz Verne - Tajemnicza wyspa,
Edward de Bono – Naucz się myśleć kreatywnie,
Tony Buzan – Rusz głową,
Tadeusz Niwiński – Ja,
Bolesław Prus – Faraon,
Henryk Sienkiewicz – Trylogia,
Margaret Mitchell – Przeminęło z wiatrem,
Piter Weir – Co gryzie Gilberta Grape’a ,
Krystyna Siesicka – Zapalka na zakręcie,
Ursula Le guin – Czarnoksiężnik z archipelagu,
Katherine Paterson – Most na Terabithii,
Anna Kamińska – Książka nad książkami

Wiek 14 – 16 lat

Pierre Bulle – Most na rzece Kwai,
Anna Frank – Dziennik,
Wiktor Woroszyński – Nastolatki nie lubią wierszy – wybór,
Dale Carnegie – Jak zdobyć przyjaciół i zjednać sobie ludzi,
Michael Gurian – Zrozumieć nastolatka,
Spencer Johnson – Kto zabrał mój ser,
Mary Pipher – Ocalić Ofelię,
Ron Potter – Efron – Życie ze złością,
N. H. Kleinbaum – Stowarzyszenie umarłych poetów,
J. Krzysztoń – Wielbłąd na stepie,
J. D. Salinger – Buszujący w zbożu,
M. Wańkiewicz – Ziele na kraterze,
J. P. Dawidts – Mały księżę odnaleziony,
G. Orwell – Folwark zwierzęcy,
Umberto Eco – Imię róży,
J. G. Ballard – Imperium słońca

Materiały dla uczniów

Anonimowa ankieta przeprowadzona wśród uczniów

ANKIETA

Moi drodzy!

Bardzo Was proszę o odpowiedź na pytania zawarte w poniższej ankiecie. Ankieta jest anonimowa. Z góry serdecznie dziękuję za szczerą i przemyślaną odpowiedź.

1. Jestem dziewczyną. Jestem chłopcem. (podkreśl)
2. Czy wiadomo Ci, że nasza szkoła w tym roku szkolnym przyłączyła się do ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”?
TAK NIE
3. Od kogo dowiedziałeś się o tej akcji?
 - a) od rodziców,
 - b) od kolegów,
 - c) z telewizji,
 - d) w szkole,
 - e) w inny sposób, jaki?
4. Jaki cel stawia sobie akcja „Cała Polska czyta dzieciom”?
.....
.....
5. Czy lubisz słuchać głośnego czytania?
TAK NIE
6. Jaką książkę/ książki czytali nauczyciele w Twojej klasie w tym roku szkolnym w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”

.....
7. Czy ta książka Cię zainteresowała, a może nie? Wyjaśnij dlaczego.

.....
.....
.....

8. Czy Twoi rodzice czytają Ci książki?

TAK NIE

9. Jeśli spędzają z Tobą czas czytając Ci książki, to jakie przeczytali Ci w ostatnich miesiącach?

.....
.....

10. A może Ty czytasz komuś książki? Komu? Jakie to są książki?

.....
.....
.....

11. Gdybyś miał/miała sporządzić listę książek do głośnego czytania wszystkim dzieciom w Twoim wieku, to jakie pozycje znalazłyby się na niej? Podaj przynajmniej trzy.

.....
.....
.....
.....

Dziękuję za wypełnienie ankiety – Elżbieta Nater - Dochniak